

Skandalon

Vi alla har råkat ut för det och kommer alla att råka ut för det igen. Bibeln själv säger att det är oundvikligt att det kommer att ske. Vad är då detta oundvikliga? I Luk 17:1a säger Jesus till sina lärjungar *"Det är oundvikligt att förförelserna kommer"*.

Vad menas med en förförelse? Det svenska ordet beskriver något som är frestande och lockande. Tittar man i grundtexten så är det grekiska ordet "skandalon" som används här. Ordet har följande betydelse: Anstöt, hinder, något som står i vägen, något som försöker fälla, och orsaka vårt fall. Flera engelska översättningar skriver "offence", som i detta sammanhang kan översättas med att bli sårad och bitter, vilket är precis vad detta ord betyder.

Det är oundvikligt att personer kommer att säga eller göra saker som får oss att tappa hakan, vi kommer ta illa vid oss och bli sårade. Problemet är när den som sårar oss också är en kristen. Vi tänker: Hur kunde en broder, som kallar sig kristen göra så, eller hur kunde den och den falla som jag hade så stort förtroende till. Vårt svenska ord skandal kommer från detta grekiska ord.

Den naturliga reaktionen

Några av köttets gärningar, dvs den mänskliga fallna naturen som inte vill underordna sig Jesu, beskrivs i Galaterbrevet 5. Det är fiendskap, kiv, avund, vredesutbrott, gräl, splittringar. Detta är det naturliga sättet att agera om någon gjort eller sagt något hårt mot oss. Man vill hämnas, börjar gräla, lämnar en församling eller ett sammanhang, splittrar en vänskap osv.

I Ords 18:19 står det att *En kränkt broder är svårare att vinna än en befäst stad, tråtor är som bommar för en borg*. Den naturliga reaktionen är att bygga murar och skydda sig så att ingen ska kunna sära mig igen. Vi sluter oss och osämjan blir som bommarna för en borg.

I 1 Petr 5:8 står det *"Var nyktra och vaksamma. Er motståndare djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter vem han skall sluka."* Ett lejon söker alltid sårade och skadade villebråd. Djävulen spelar inte efter några sjysta regler, han letar efter människor som är sårade och skadade som dragit sig undan. Det är en farlig situation att bli fast i bitterhet och oförlåtelse, eftersom man då är ett lätt byte för djävulen.

Vad undervisar Jesus?

Men vad säger Jesus? *Han sade till sina lärjungar: "Det är oundvikligt att förförelserna [skandalon] kommer, men ve den genom vilken de kommer. Det vore bättre för honom att ha sänkts i havet med en kvarnsten om halsen än att kunna förleda en enda av dessa små. Ta er i akt! Om din broder gör orätt, så tillrättvisa honom, och om han ångrar sig, så förlåt honom. Även om han gör orätt mot dig sju gånger om dagen och sju gånger kommer tillbaka och säger: Jag ångrar mig, så skall du förlåta honom."* Luk 17:1-4

För det första så är Jesus tydlig med att den som begår fel inte blir ostraffad, men det är inte vår sak att hämnas.

Det första steget om man blivit sårad av någon är inte att ringa alla man känner och berätta hur förfärligt man blivit behandlad. Nej, det första steget är att faktiskt prata med den som sårat oss. *Ta er i akt! Om din broder gör orätt, så tillrättvisa honom, om han ångrar sig, så förlåt honom* (Luk 17:3). Ofta vet de som sårat oss inte ens om att vi blev sårade av vad de sade eller gjorde. När vi berättar det förstår de hur deras beteende faktiskt kan sära andra människor, och många gånger var det bara missförstånd. Det krävs mod för att ta upp detta, det är mycket lättare att inte göra något, men Bibeln säger att vi måste "Ta oss i akt",

eller som levande Bibeln översätter "Jag varnar er". Jesus varnar den som blivit sårad att det är farligt att inte "deala" med oförlåtenhet.

Om den som sårat oss ångrar sig så måste vi förlåta honom. Bibeln är tydlig med att vi måste förlåta. Jesus säger faktiskt vid ett tillfälle: *Er himmelske Far kommer att förlåta er, om ni förlåter dem som syndar mot er. Och vägrar ni att förlåta dem, kommer inte han att förlåta er* (Matt 6:14). Om man vägrar att förlåta andra människor så ställer man sin egen frälsning och evighet på spel.

Inte nog med att Jesus säger till lärjungarna, förlåt den som syndat mot dig, han säger vidare: *Även om han gör orätt mot dig sju gånger om dagen och sju gånger kommer tillbaka och säger: Jag ångrar mig, så skall du förlåta honom.*

Som respons på vad Jesus har sagt säger lärjungarna: *"Ge oss större tro"*. De insåg att här behövs mer tro, ska vi förlåta varandra sju gånger varje dag även om en broder gör samma synd mot oss och kommer och ber om ursäkt varje gång?

Herren svarade: "Om ni hade tro så stor som ett senapskorn skulle ni kunna säga till mullbärsträdet där: Dra upp dig själv med rötterna och plantera dig i havet! Och det skulle lyda er.

Jesus svarar sedan med att peka på ett mullbärsträd och beskriva hur man blir fri från bitterhet. Varför just ett mullbärsträd av alla de hundratals olika träd Jesus kunde ha valt att likna oförlåtenhet och bitterhet med?

Mullbärsträdets särdrag

- Mullbärsträdet har **ett stort rotsystem**, det är känt för att ha djupa rötter. De påverkas inte av kyla eller värme och det är väldigt svårt att döda. På samma sätt är det med bitterhet och oförlåtelse, det går djupt in det mänskliga hjärtat och måste tas upp med rötterna för att försvinna.
- Dess trä användes för att **bygga kistor**. Mullbärsträdet växer snabbt och bra i alla förhållanden, men speciellt bra i torra förhållanden. Det är likadant med bitterhet och oförlåtelse, det växer snabbt särskilt i andligt torra förhållanden. Man bygger sig sin egen kista när man vägrar att förlåta andra.
- Det ger en **bitter frukt**. Frukten ser förföriskt god och aptitretande ut, den liknar fikonsträdets frukt, men är extremt bitter. På samma sätt är frukten av oförlåtenhet bitterhet.
- Det **pollineras inte på naturligt sätt**, utan bara när en geting stack gadden rakt in i frukten. D.v.s. trädet måste bli stucket för att föröka sig. På samma sätt förökas bitterhet och oförlåtenhet genom att en sårad och bitter person i sin tur sårar andra. Ofta har förövare som begår övergrepp själva blivit utsatta för övergrepp när de var barn.

Det fantastiska är att Jesus säger att det inte behövs mycket tro för att rycka upp bitterhet och oförlåtelse. Med hjälp av tro som ett senapskorn kan vi kasta hela trädet med sina rötter i salthavet där det är dör.

Vi har ansvar för vårt eget hjärta

I Heb 12:15 står det *"Se till att ingen går miste om Guds nåd och att ingen bitter rot skjuter skott och vållar skada och många smittas."* Se till är det grekiska ordet "episkopos" som består av två ord:

- Epi – över
- Skopos – titta, noggrant undersöka

Detta är samma ord som översatts till församlingsledares eller biskop i 1 Tim 3:1. Detta betyder att vi är biskop över vårt eget hjärta, vi har ansvar för vad vi låter växa i vårt hjärtas jordmån.

Guds vapen bryter ner fästen

Men Gud har inte gjort oss försvarslösa. I 2 Kor 10:4-5 står det: *De vapen vi strider med är inte svaga utan har makt inför Gud att bryta ner fästen. Ja, vi bryter ner tankebyggnader, och allt högt som reser sig upp mot kunskapen om Gud. Och vi gör varje tanke till en lydiga fånge hos Kristus*

Det grekiska ordet som översatts till "fästen" betydde från början en borg som var byggd som ett försvar, men med tiden ändrades ordets innebörd till att betyda ett fängelse. På samma sätt är det med murar och borgar av oförlåtenhet och bitterhet. Till en början är de tänkta till ett försvar, men blir sedan istället ett fängelse för den som vägrar att förlåta andra.

Det står att dessa fästen "reser sig", denna grekiska verbformen indikerar att det är en pågående händelse. En fästning kommer inte över en natt, utan det är något som byggs under en längre tid. När vi gång på gång ältar hur orätt vi har blivit behandlade så bygger vi varv på varv av en mur runtomkring oss.

Vad är då svaret, jo vi måste ta varje till en lydiga fånge. De grekiska orden här ger en bild av hur en romersk soldat ska föra en fånge till fängelse men fången börjar göra motstånd. Han krånglar och försöker ta sig fri och soldaten tvingas ta fram sitt svärd och ta ett stadigt tag om fången och föra honom framåt med svärdet mot hans rygg.

Det är den attityden som Bibeln lär oss ha mot tankar som går emot Guds ord, vi måste göra dem till lydiga fångar och tvinga dem till lydnad.

Binda och lösa

Bibeln är väldigt praktisk. I Matt 18:15-20 ges stegen för hur man ska hantera en konflikt:

- 1) ¹⁵*Om din broder har gjort något orätt mot dig, så gå till honom enskilt och påpeka hans fel. Om han lyssnar på dig och bekänner har du vunnit tillbaka din broder.*
- 2) ¹⁶*Men om han inte gör det, så ta med dig en eller två personer och försök att tillsammans med dem få honom på bättre tankar.*
- 3) ¹⁷*Om han fortfarande vägrar att lyssna ska du ta upp fallet i församlingen. Och om församlingen ger dig rätt, men han inte vill acceptera det, så behandla honom som gudlös och otroende [dvs. med respekt och kärlek, älska honom].*

¹⁸*Och jag säger er: vad ni binder på jorden är bundet i himlen, och vad ni löser på jorden är löst i himlen.*

¹⁹*Jag säger er också detta: om två av er kommer överens om att be om något här på jorden, så ska min Far i himlen göra det för er. ²⁰För där två eller tre samlas därför att de tillhör mig, där ska jag vara med dem.*

När vi inte förlåter, då binder vi himlen och hindrar Gud från att verka, men när vi löser varandra från skuld då förlöser vi Guds kraft. När vi gör det gäller löftet om att överenskommelse i bön och Jesus själv ska vara med oss när vi samlas i enhet och inte bär på oförlåtenhet mot varandra.

Välj samma väg som Jesus valde, förlåt andra.